

בש"פ 5783/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5783/21

לפני: כבוד השופטת ע' ברון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי
בתל-אביב יפו מיום 17.8.2021 (השופטת ש'
יעקובוביץ) ב-עמ"ת 38917-08-21

בשם המבקש: עו"ד אופיר חגואל; עו"ד סתיו כהן

החלטה

1. עניינה של החלטה זו בבקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו מיום 17.8.2021 (השופטת ש' יעקובוביץ) ב-עמ"ת 38917-08-21, שבגדרה התקבל ערר על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו מיום 16.8.2021 (השופט א' קורנהאוזר) ב-מ"ת 4963-08-21. בית משפט השלום הורה על שחרור המבקש בתנאים לחלופת מעצר; ואילו בית המשפט המחוזי קבע כי אין לשחרר את המבקש לחלופה כלשהי, לרבות החלופה שהוצעה, טרם שיתקבל תסקיר מאת שירות המבחן, והורה על עריכת תסקיר בעניינו ועל מעצרו מאחורי סורג ובריא עד למתן החלטה אחרת.

נגד המבקש הוגש ביום 2.8.2021 כתב אישום המייחס לו שלושה אישומים של עבירות תקיפה ואיומים כלפי אמו, שעמה התגורר במועד הרלוונטי לכתב האישום. במסגרת האישום הראשון נטען כי המבקש הגיע לדירה שבה התגורר עם אמו (להלן: הדירה) לאחר ששתה משקאות אלכוהוליים, ולאחר שזו סירבה לתת לו "כסף לבירה" השליך

חפצים, אחז אותה בחוזקה ואיים כי יהרוג אותה. במסגרת האישום השני נטען כי גם יום קודם לאירוע נושא האישום הראשון הגיע המבקש לדירה לאחר ששתה משקאות אלכוהוליים, נשך את אמו ברגלה ומשך אותה בחוזקה בידה, וגרם לה המטומות ברגליה ובידיה; זאת לאחר שאמו של המבקש ביקשה ממנו שיפסיק לשתות "כי שתה מספיק". במסגרת האישום השלישי נטען כי כשלושה שבועות עובר לאירוע נושא האישום הראשון, עיקם המבקש את אצבעה של אמו; זאת, לאחר שביקשה ממנו כי יתחיל תהליך של גמילה מאלכוהול.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו. במהלך דיון שהתקיים ביום 5.8.2021 ביקש בא-כוח המבקש כי תיערך חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו של המבקש, ובית משפט השלום הורה על הכנת חוות דעת כאמור. עוד הורה בית משפט השלום על מעצרו של המבקש עד להחלטה אחרת בתנאי אשפוז בבית חולים פסיכיאטרי, תוך שנקבע כי "הפסיכיאטר המחוזי יוכל להורות על העברת [המבקש] לבית המעצר, ככל שיגיע למסקנה כי אינו נזקק להמשך אשפוז"; ודיון נוסף נקבע ליום 16.8.2021. ביום 6.8.2021 ניתנה "תעודת חדר מיון" בעניינו של המבקש מהמיון הפסיכיאטרי במרכז לבריאות הנפש אברבנאל, ובה נכתב: "בבדיקה ללא עדות למצב פסיכומטרי או אפקטיבי מג'ורי, ללא מסוכנות מכל סוג. אין צורך באשפוז פסיכיאטרי". עוד נכתב בתעודה כי מהמיון הפסיכיאטרי הופנה המבקש לבית מעצר.

במהלך הדיון שהתקיים ביום 16.8.2021 הסכים בא-כוח המבקש לקיומן של ראיות לכאורה למעט בנוגע לעבירת האיומים המיוחסת לו. ובהמשך לכך הוא טען כי אין לעצור את המבקש מאחורי סורג וברית, מאחר שניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו על ידי הרחקתו מהדירה ומאמו באמצעות חלופת מעצר. בהתאם התבקש כי המבקש ישוחרר לחלופת מעצר בהוסטל שבו יחידה לטיפול בהתמכרויות, וזאת לנוכח השימוש המוגבר של המבקש באלכוהול. בא-כוח המשיבה מצדו טען כי בהינתן השימוש המופרז באלכוהול, כלל לא ברור אם הרחקת המבקש מהדירה היא בה משום מענה למסוכנות הנשקפת ממנו.

3. בהחלטתו מיום 16.8.2021 קבע בית משפט השלום כי קיימות ראיות לכאורה נגד המבקש ביחס לאישומים כולם, לרבות עבירת האיומים באישום הראשון. בית המשפט הוסיף וציין כי הרקע לעבירות האלימות המיוחסות למבקש הוא רצונה של אמו כי יחדל משימוש באלכוהול ויעבור הליך גמילה, ועוד צוין כי הרשעתו האחרונה של המבקש היא משנת 2007. על רקע הדברים האלה נקבע כי מסוכנותו של המבקש "אינה נשקפת לאמו באופן ספציפי אלא נובעת מכך שהאם היא התא המשפחתי של [המבקש]". בית המשפט הוסיף וציין כי הוא מכיר היטב את חלופת המעצר המוצעת בהוסטל "לופט", וכי שמע לא פעם את מר דוד אגייב, מנהל ההוסטל. בתוך כך צוין כי מר אגייב נוהג לדווח על הפרות של תנאי שחרור להוסטל, וכי במקום נערכות בדיקות לגילוי סמים ואלכוהול.

לנוכח האמור, ובהינתן המרחק בין החלופה שהוצעה לבין מקום מגוריה של האם, נקבע כי חלופת המעצר מספקת בהתחשב בסיכון הנשקף מן המבקש. לפיכך הורה בית משפט השלום על שחרור המבקש להוסטל בכפוף להתחייבות עצמית בסך 5,000; כמו כן הוטל על המבקש איסור יצירת קשר עם אמו, ונאסר עליו לשהות במרחק של פחות מ-500 מטרים ממנה. נוסף על כך התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו של המבקש. בהמשך לדברים אלה הודיעה המשיבה על כוונתה לערור על ההחלטה, והתבקש עיכוב ביצוע למשך 48 שעות. בית המשפט נעתר לבקשה באופן חלקי ועיכב את ביצוע ההחלטה למשך 24 שעות, והמשיבה אכן הגישה ערר על ההחלטה.

4. בערר שהגישה טענה המשיבה כי בנסיבות המקרה יש להורות על מעצרו של המבקש מאחורי סורג וברית עד

לתום ההליכים נגדו, ולכל הפחות להקדים לשחרורו קבלת תסקיר מאת שירות המבחן. לגישת המשיבה, האירועים המיוחסים למבקש, שעל פי הנטען התרחשו על רקע שימוש באלכוהול, מלמדים על מסוכנות המחייבת "בחינת התאמת כל חלופה, לרבות החלופה שהוצעה, על ידי גורם מקצועי - שירות המבחן". בהחלטתו מיום 17.8.2021 קיבל בית המשפט המחוזי את הערר, והורה בשלב זה על קבלת תסקיר מאת שירות המבחן ועל מעצרו של המבקש עד למתן החלטה אחרת.

בית המשפט המחוזי ציין כי מדובר בשלושה אירועים שאירעו לכאורה במהלך תקופה בת כשלושה שבועות, ושהופנו כולם כלפי אמו של המבקש שעמה הוא מתגורר. עוד צוין כי נראה ששלושת האירועים אירעו על רקע שימוש באלכוהול, כאשר חלקם התרחשו בשעה שהמבקש בגילופין. בית המשפט קבע כי הנסיבות המתוארות מלמדות כי יש צורך בהערכת מסוכנות באמצעות גורם מקצועי, תוך שתיבחן חלופת המעצר שהוצעה. בית המשפט ציין כי הוא ער לעומס שבו נתון שירות המבחן ולמשמעות של מעצר עד לקבלת תסקיר, ואולם נקבע כי בנסיבות המקרה לא מדובר בשיקול מכריע. בית המשפט הוסיף וציין כי נתן דעתו להחלטות קודמות שהורו על שחרור להוסטל שבניהולו של מר אגייב ללא קבלת תסקיר מקדים מאת שירות המבחן, ואולם נקבע כי "כל עניין בנסיבותיו". סופו של דבר, בית המשפט המחוזי הורה לבית משפט השלום לקבוע דיון המשך לפניו בתוך שלושים יום ממתן ההחלטה, ועוד נקבע כי לאותו מועד יוגש תסקיר שירות המבחן.

5. מכאן בקשת הרשות לערור. המבקש מציין כי בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי הוא צפוי להישאר עצור למעלה מחודש וחצי, וכי ספק אם גם לוח זמנים זה ייוותר על כנו בהינתן מצוקת כוח האדם שבה מצוי שירות המבחן והעיכובים המשמעותיים בהגשת תסקירים. המבקש טוען כי החלטת בית המשפט המחוזי כרוכה בפגיעה בלתי מידתית בזכותו החוקתית לחירות וכי הסוגיה המתוארת חורגת מעניינו הפרטי, ומטעמים אלה הוא סבור כי עניינו מצדיק מתן רשות לערור. לעמדת המבקש, מדובר באחד המקרים שבהם על בית המשפט להתרשם בעצמו מחלופת המעצר מבלי להמתין לתסקיר, וזאת כדי להימנע מהארכת מעצר שלא לצורך. בהקשר זה מציין המבקש כי רמת החומרה של המעשים המיוחסים לו, מבלי להקל בהם ראש, אינה מן הגבוהות; וכי הרשעתו האחרונה היא מלפני למעלה מעשור.

המבקש מוסיף וטוען כי בית משפט השלום עמד בהזדמנויות קודמות על קנקנה של החלופה המוצעת על יסוד התרשמות ישירה ומקיפה, תוך שציין כי הוא מכיר היטב את חלופת המעצר המוצעת. לטענתו של המבקש, בית המשפט המחוזי לא נתן כל משקל להתרשמות זו, וזאת על אף שהיה עליו לתת לה משקל מוגבר. עוד נטען כי דברים אלה מקבלים משנה תוקף על רקע העומס הכבד המוטל על שירות המבחן ומצוקת כוח האדם שבה הוא שרוי, שלשיטת המבקש הובילו את בית המשפט העליון לקבוע כי יש לגלות נכונות רבה יותר לבחון שחרור לחלופת מעצר בטרם קבלת תסקיר.

6. לאחר עיון בבקשה למתן רשות לערור עלנספחיה,

הגעת לכלל מסקנה כי דינה להידחות אף מבלי להידרש לתגובת המשיבה. כידוע, בקשת רשות לערור "בגלגול שלישי" תיבחן לפי אמת מידה מצמצמת, כפי שנקבעה בעניין חניון חפיה (רע"א 103/82 חניון חפיה בע"מ) מצתאור (הדרחיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)) והוחלגם בהליכים פליליים (ראו מני רבים, בש"פ 4451/20 מחסין' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.7.2020)). הלכה היא כי

רשות לערור ניתנת במקרים המעוררים שאלה בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, אוכאשר מתקיימות נסיבות ייחודיות המצדיקות התערבות (בש"פ 3210/21 קראעין' מדינת ישראל, פסקה 5 (24.5.2021); בש"פ 6513/20 אלמלך' מדינת ישראל, פסקה 5 (1.10.2020)). נסיבות אלה אינן מתקיימות בעניינו,

ומשכראיני רואה הצדקה להיעתר לבקשה "בגלגול שלישי".

גם בהינתן שערכאה הדיונית התרשמה באופן בלתי אמצעי מחלופת המעצר שהוצעה, ההחלטה של ערכאת הערעור שלפיה יש להקדים ולקבל תסקיר מאת שירות המבחן – הן לעניין מסוכנותו של המבקש הן לעניין האפשרות לשחררו לחלופה המוצעת – מצויה בליבת שיקול הדעת המסור בידיה. אכן, בית משפט השלום התרשם בעבר באופן ישיר ממנהל ההוסטל שהוצע כחלופה; ואולם אין בכך כדי להקנות להחלטתו "חסינות" מביקורת של ערכאת הערעור. בית המשפט המחוזי סבר כי הצטברותם של שלושת האירועים נושא כתב האישום, כמו גם העובדה כי הם התרחשו על רקע שימוש באלכוהול ובתוך פרק זמן קצר של כשלושה שבועות, מחייבות כי מסוכנותו של המבקש תיבחן על ידי שירות המבחן טרם שיוחלט על שחרורו לחלופת מעצר; וכי גם החלופה המוצעת טעונה בחינה. עוד הדגיש בית המשפט המחוזי כי הוא מודע לפרק הזמן שצפוי לחלוף עד לקבלת תסקיר, ואולם נקבע כי בנסיבות המקרה אין מדובר בשיקול מכריע. לא מצאתי פגם באופן שבו הפעיל בית המשפט המחוזי את שיקול דעתו בעניין זה, ובוודאי לא כזה המצדיק התערבות "בגלגול שלישי".

7. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ג' בתשרי התשפ"ב (9.9.2021).

ש ו פ ט ת